

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10CoCsp/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119273031
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:6119273031.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobcu: PRIVATdebt s.r.o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 45 322 571, zast. advokátom JUDr. Jánom Halkom, Cyrila a Metoda 105/2, 048 01 Rožňava, proti žalovanému: C. T., L.. XX.XX.XXXX, J. O. XXXXX/XXA, XXX XX J., o zaplatenie 141,40 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 24. októbra 2019, č.k. 19Csp/24/2019-52 v spojení s dopĺňacím rozsudkom rovnakého súdu zo dňa 20. februára 2020, č.k. 19Csp/24/2019-66, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o trovách konania **z r u š u j e** a **v e c v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 141,40 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 70,70 eur od 12.07.2018 do zaplatenia a zo sumy 70,70 eur od 22.07.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaním dokazovaním mal za preukázané, že žalovaný v dňoch 12.06.2018 a 22.06.2018 ako cestujúci porušil tarifné a prepravné podmienky žalobcu účinné v rozhodnom čase tým, že cestoval bez platného cestovného lístka, pričom jeho totožnosť hodnoverne zistil revízor. Po právnom posúdení veci podľa ust. § 760 Obč. zák., § 16 ods. 4 písm. a), b), c), ods. 5, § 17 ods. 1 písm. a) až f), ods. 2 a 3 zák. č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a s poukazom na tarify MHD v Bratislave dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Žalovaný bol povinný zaplatiť cestovné a prirážku v deň vykonania kontroly na mieste, teda v dňoch 12.06.2018 a 22.06.2018 a nasledujúcim dňom sa dostal so zaplatením do omeškania. Konštatoval, že žalobca, na ktorého bola pohľadávka Dopravného podniku Bratislava postúpená Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.01.2019, však požadoval úrok z omeškania až dňom nasledujúcim jeden mesiac po absolvovaní prepravy žalovaným. Preto žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej istiny aj s požadovaným úrokom z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na nich náhradu v rozsahu 100 %. Na návrh žalobcu na doplnenie rozsudku doplnil svoj pôvodný rozsudok vyššie uvedeným dopĺňacím rozsudkom o výrok, ktorý vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Poukázal na to, že žalobca v žalobe požadoval okrem istiny a úroku z omeškania aj ďalší náklad spojený s uplatneným pohľadávkou, a to trovy právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby pred podaním žaloby - písomné podanie protistrane týkajúce sa veci samej, ktorým je predsporová výzva vo výške odmeny podľa § 13a ods. 1 písm. c) Vyhl. č. 655/2004 Z.z. (16,60 eur + režijný paušál 9,80 eur + DPH 5,28 eur, spolu 31,68 eur). Súd prvej inštancie konštatoval, že o tomto nároku, ktorý si žalobca uplatnil ako náklady spojené s uplatnením pohľadávkou, opomenul rozhodnúť, preto postupujúc podľa ust. § 225 ods. 1 až 3 C.s.p. rozhodol dopĺňacím rozsudkom. Zamietnutie tejto časti žaloby odôvodnil názorom, že náklady na

právne alebo iné externé služby spojené s predsúdnym vymáhaním pohľadávok (najmä v súvislosti s vypracovaním a zaslaním predžalobnej výzvy) nemožno považovať za trovy súdneho konania, keďže tomu bráni ust. § 251 C.s.p., ktoré za trovy konania považuje len tie preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Ďalej vyjadril názor, že predžalobnú výzvu ako náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky je možné požadovať len v obchodnoprávnom vzťahu ako paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (upravenú v Obchodnom zákonníku), a preto vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

3. Proti výroku tohto rozsudku (v spojení s jeho doplnením), ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, podal žalobca včas odvolanie a žiadal dopĺňací rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zdôraznil, že trovy právneho zastúpenia za zaslanie predžalobnej výzvy si uplatnil v rámci žaloby ako príslušenstvo pohľadávky - náklad spojený s jej uplatnením podľa ust. § 121 ods. 3 Obč. zák., a nie ako trovy konania. Vysvetlil, že predžalobná výzva je mimosúdnym uplatnením pohľadávky žalobcu voči žalovanému, a ak výzvu uskutoční advokát, je s ňou spojený náklad v podobe trov právneho zastúpenia. Nespochybnil, že v obchodnoprávnych vzťahoch je veriteľ v prípade omeškania dlžníka oprávnený uplatňovať paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa ust. 369c Obch. zák., ide však o iný nárok ako ten, ktorý si on uplatnil podľa ust. § 121 ods. 3 Obč. zák., podľa ktorého sú nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky všetky odôvodnené výdavky, ktoré priamo súvisia s jej uplatnením. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3MOBdo 2/2010. Pre úplnosť uviedol, že predžalobná výzva bola s účinnosťou od 15.06.2019 vyhláškou MS SR č. 159/2019 Z.z. zaradená medzi úkony právnej služby, čím sa len ukončili interpretačné rozdiely ohľadom akceptovania predžalobnej výzvy ako úkonu právnej služby podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Súdu prvej inštancie vytkol nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré pozostáva z jedinej vety, v ktorej súd len vyslovil svoj názor, ktorý bližšie nerozvedol a nevysvetlil, z akého dôvodu nemá mať nárok na náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa ust. § 121 ods. 3 Obč. zák.. Napadnuté rozhodnutie preto považoval za nepreskúmateľné a zakladajúce porušenie jeho práva na súdnu ochranu.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej časti, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, a že rozsudok je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti ako i v závislej časti o trovách konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko nie je v odvolacom konaní preskúmateľný. Vzhľadom na spôsob, ktorým súd prvej inštancie (dopĺňací) rozsudok vypracoval, nie je možné pre nedostatok zákonom daných náležitostí rozsudku ako i nedostatočnosť jeho odôvodnenia vôbec zistiť, aký skutkový stav z vykonaného dokazovania ohľadom žalobcom uplatnených nákladov vo výške 31,68 eur, spojených s uplatnením pohľadávky, ustálil, ako ho vyhodnotil a právne posúdil, ako sa vysporiadal s argumentáciou žalobcu, ktoré skutočnosti považoval za podstatné pre rozhodnutie vo veci, ani aké zákonné ustanovenia aplikoval a ako vec právne posúdil, zjednodušene povedané, v odvolacom konaní nie je možné zistiť, prečo súd prvej inštancie rozhodol tak, ako rozhodol. Napokon, práve nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia namietal aj žalobca v odvolaní a odvolací súd vyhodnotil túto odvolaciu námietku za dôvodnú.

6. V tejto súvislosti považuje za potrebné dať súdu prvej inštancie do pozornosti, že právna úprava, obsiahnutá v ust. § 220 ods. 2 C.s.p., stanovuje, že „v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé“, z čoho vyplýva nevyhnutný záver, že zákonodarca uložil súdu povinnosť svoje rozhodnutie riadne odôvodniť (odôvodnenie musí obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie musí byť zrozumiteľné).

7. Súd prvej inštancie sa vyššie uvedeným postupom pri vypracovaní (dopĺňacieho) rozsudku neriadil a jeho odôvodnenie nemá náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle ust. § 220 ods. 2 C.s.p.. Napadnutý

rozsudok je preto nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie síce v odôvodnení uviedol, čoho sa žalobca domáhal (v bode 2.), avšak aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy na preukázanie uplatneného nároku predložil a ako právne argumentoval, už neuviedol. Či súd prvej inštancie v súvislosti s uplatneným nárokom na zaplatenie 31,68 eur (ako nákladov spojených s uplatnením pohľadávky) vykonal nejaké dôkazy, čo z nich zistil a ako ich vyhodnotil, z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva. Chýba tiež právne posúdenie veci a zákonné ustanovenia, ktoré na vec aplikoval. Možno potom uzavrieť, že relevantné odôvodnenie jeho rozhodnutia o žalobcom uplatnenom nároku, teda uvedenie konkrétnych dôvodov (vychádzajúcich zo zisteného skutkového stavu a následného právneho posúdenia), na základe ktorých žalobu v časti o zaplatenie 31,68 eur zamietol, chýba. Odvolací súd potom dospel k záveru, že rozhodnutie je v napadnutej časti arbitrárne, nakoľko jeho odôvodnenie nie je pochopiteľné a ani preskúmateľné, keďže v podstate absentuje. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že sporové strany majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu. Úvahy súdu o skutkových, ale aj právnych záveroch musia byť riadne a zrozumiteľne odôvodnené tak, aby nevznikli pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia najmä zo strany sporových strán, ktorým je takéto rozhodnutie určené. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia je porušením práva strany sporu na spravodlivé súdne konanie, pretože sa jej tým odníma možnosť vnímať rozhodnutie ako logicky pochopiteľný celok a súčasne možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov.

8. Odvolací súd dospel s poukazom na vyššie uvedené zistenia k záveru, že súd prvej inštancie tým, že vypracoval rozhodnutie bez zákonom stanovených náležitostí, znemožnil žalobcovi uplatnenie jemu patriacich procesných práv, nakoľko úplnou absenciou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a teda jeho arbitrárnosťou, mu odňal možnosť v podanom opravnom prostriedku skutkovo a právne argumentovať, čím mu odňal možnosť riadne konať pred súdom a porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces, čo je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Tieto pochybenia súdu prvej inštancie nie je možné v odvolacom konaní napraviť, nakoľko absentujúce odôvodnenie (doplňacieho) rozsudku nemohol odvolací súd preskúmať. Zároveň mu tiež neprislúcha hodnotiť a vyvodzovať právne závery z tvrdení a dôkazov, ktoré súd prvej inštancie nevykonal, v napadnutom (doplňacom) rozsudku nespomenul a ani nehodnotil.

9. Z dôvodu hospodárnosti konania odvolací súd uvádza, že samozrejme súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že náklady na právne, prípadne iné služby spojené s predsúdnym vymáhaním pohľadávok, najmä v súvislosti s vypracovaním a zaslaním predžalobnej výzvy, nemožno považovať za trovy súdneho konania, keďže tomu bráni ustanovenie § 251 C.s.p.. Napokon, tento jeho právny názor ani nie je v konaní sporný a súhlasí s ním aj žalobca. Zároveň je však potrebné dodať, že uvedený právny názor nie je v posudzovanej veci relevantný, pretože žalobca si sumu 31,68 eur za predžalobnú výzvu neuplatnil v rámci požadovanej náhrady trov konania, ale ako samostatný žalovaný nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú príslušenstvom pohľadávky úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Práve pod náklady spojené s jej uplatnením možno zahrnúť výdavky, ktoré vznikli v priamej súvislosti s účelným uplatnením splatnej pohľadávky v štádiu pred začatím súdneho sporu (poštovné, cestovné, právne služby a i.). V tejto súvislosti však odvolací súd zdôrazňuje, že ak si v prejednávanej veci žalobca v rámci príslušenstva pohľadávky uplatnil náklady na právne zastúpenie v súvislosti s predžalobnou výzvou, je povinný tento nárok nielen tvrdiť, ale aj riadne preukázať. V ďalšom konaní bude preto úlohou súdu prvej inštancie v prvom rade na základe vykonaného dokazovania vyhodnotiť, či žalobca ním uplatnený nárok na zaplatenie 31,68 eur preukázal. V prípade, že súd prvej inštancie dospeje k záveru, že žalobca preukázal vynaloženie nákladov spojených s uplatnením jeho pohľadávky v žalovanej výške, bude súd prvej inštancie povinný posúdiť, či tieto náklady priamo súviseli s uplatnením pohľadávky a či boli účelne vynaložené, pričom sa vysporiada aj s argumentáciou žalobcu, ktorý v žalobe tvrdil, že predžalobná výzva bola nevyhnutným predpokladom prípustnosti návrhu v upomínacom konaní.

10. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplňacím rozsudkom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. v napadnutej zamietajúcej časti, ako i v závislej časti o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom opätovne rozhodne o žalobe žalobcu v časti o zaplatenie 31,68 eur, pričom právnym názorom odvolacieho súdu, vyjadrenom v tomto uznesení, je viazaný (ust. § 391 ods. 2 C.s.p.).

11. O náhrade trov konania (aj odvolacieho) rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).